

[Bonnichsen.]

ærede ministers eksempel med det fattige præstehjem for en menneskealder siden med de 6 sønner, hvis studier blev gennemført ved hjælp af stipendier, viser tydeligt forskellen på dengang og nu. I dag ville noget sådant ikke være muligt; legater og stipendier er snart ved at være en dråbe i havet.

Næsten fortvivlet ser man sig om efter andre midler, og herunder er opmærksomheden allerede for år tilbage rettet mod overskuddet ved tipning. Personlig kommer jeg ved tanken om disse penge til at tænke på den romerske kejser Vespasians berømte ord. Han var, som det ofte hændes store herrer, i pengeforlegenhed. Han var med til at føre krige ude ved imperiets grænser. Bl. a. havde han sin søn til at føre den krig mod jøderne, der endte med Jerusalems erobring og ødelæggelse. Han lagde derfor en skat på samtlige w. c. er i Rom, og da hans forfinede hoffolk rynkede på næsen ad denne skat, sagde han disse så ofte citerede ord: „Pecunia non olet“ — penge lugter ikke. Altså, disse tipspenge er som penge betragtet gode nok, og der er jo også på så mange måder disponeret over dem og regnet med eventuelle i fremtiden flydende indtægter, således at det gamle ord om at sælge bjørnens skind, før man har skudt bjørnen, rinder en i hu.

Jeg vil i den forbindelse gerne understrege, at det for et lille land som vort gælder om at uddanne vor ungdom til at præstere kvalitetsarbejde, dersom vi skal kunne stå os i konkurrencen med omverdenen. Vore unge kan derfor vanskeligt uddanne sig nok. Allerede for skolebørnernes vedkommende gælder det om, at alle de, som overhovedet egner sig til det, modtager den udvidede boglige uddannelse, som eksamensmellemskolen giver. Men allerede her melder sig de økonomiske problemer, for det er ikke nok med den gratis undervisning, da barnet, til det i 15-16-17 års alderen tager mellemskole- eller realeksamen, jo koster til livets ophold. Allerede her kunne der såmænd være brug for understøttelse til fattige hjem med velbegaavede børn, men det er jo fremtidsmusik. Allerede det antal, som der i de to foreliggende lovforslag tages sigte på, er så stort, at det ville vare mange år, inden fonden var vokset sådan, at renterne alene kunne give et beløb, som virkelig betød noget overfor den opgave, man har stillet sig, og jeg er ganske enig med den højtærede minister i det, han sagde, da han

i det andet høje ting i fjor fremsatte det tilsvarende lovforslag: at de portioner, som man tænker på at give som hjælp, ikke må være for små.

Efter de beregninger, den højtærede minister har gjort, ville tallet i år komme op på ca. 130 000—140 000 unge mennesker, som på den ene eller anden måde søgte videre uddannelse. Der kunne derfor måske have været grund til at vente nogle år med tildelingen af understøttelser for at få et større beløb til rådighed. Imidlertid er nøden for at sige det lige rent ud — og jeg havde jo før et eksempel at nævne — så stor, at man ikke kan forsvare at vente. Derfor vil også den halve million, som er renten af de ca. 10 mill. kr., der er til disposition, være altfor lidt, hvis der skal være mening i det hele. Det I. L. Smithske studenterlegat på 400 kr., som jeg havde en årrække i min studentertid, bevirkede, at jeg, som boede hjemme, faktisk i de år ikke kostede min fader noget videre, men hvad er 400 kr. værd i dag, hvor man må give henved 700 kr. for et sæt tøj. Det beløb, som den højtærede minister kommer til med en rentesum på 600 000 kr., fordelt på et antal unge reduceret til 20 000, hvilket, som ministeren siger, betyder en uhyre indskrænkning, når det drejer sig om en lov, som i virkeligheden kan omfatte ca. 140 000 unge, altså et beløb på 30 kr. til hver, er en såre beskedent sum. Det minder om de støvletlegater, man havde i min tid, blot med den forskel, at 30 kr. ved århundredets begyndelse var til to par støvler, medens det i dag er halvdelen af, hvad et par sko eller støvler koster.

Derfor stillede man ganske naturligt til det første lovforslag et ændringsforslag gående ud på, at der skal tages så stor en del af den opsamlende kapital, som er nødvendig for, at der årlig er til rådighed ialt 1,5 mill. kr.

Hvor vanskeligt det har været at udforme et lovforslag om hele dette spørgsmål, fremgår bl. a. af, at det lovforslag, som den højtærede minister fremsatte den 1. marts 1951 om ændring af studiefondens forvaltning og virksomhed, genfræsattes den 24. januar i år med forskellige ændringer og tilføjelser, hvoraf nogle igen slettedes, som forslaget om, at rigsdagen skal være repræsenteret i fondens bestyrelse.

I forslag til lov om tipning forsøger man at skaffe mulighed for studielån, og dette er kun godt og rigtigt. Understøttelser er jo nødvendige, men et lån, som even-